

[Закон о Универзитету, од 26. јануара 1990. године]

На основу Амандмана XXXIX тачка 7. на Устав Социјалистичке Републике Србије, доносим

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УНИВЕРЗИТЕТУ

Проглашава се Закон о универзитету, који су донеле Скупштина Социјалистичке Републике Србије, на седницама Већа удруженог рада, Већа општина и Друштвено-политичког већа 25. и 26. јануара 1990. године и Скупштина Републичке заједнице усмереног образовања, на седници 9. јануара 1990. године.

РС број 13

У Београду, 26. јануара 1990. године

Скупштина Социјалистичке Републике Србије

Председник Скупштине,
Зоран Соколовић, с. р.

З А К О Н

О УНИВЕРЗИТЕТУ

Део први

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се: услови и начин стицања високог образовања, академских назива магистра наука, односно уметности и стручног назива специјалисте; стицање научног степена доктора наука; и научнои-страживачки, односно уметнички рад, који се остварује на универзитету.

Члан 2.

Универзитет је научна односно уметничка и највиша образовна установа чија делатност служи развијању и јачању стваралачких и производних снага друштва.

Универзитет чине факултети.

У саставу универзитета могу да буду научни и истраживачки институти (у даљем тексту: институт), у складу са статутом универзитета.

Статутом универзитета уређује се организација и рад универзитета и факултета, као и рад института, у складу са овим законом.

Члан 3.

Универзитет обавља образовну и научноистраживачку, односно уметничку делатност.

Универзитет, остварујући своју делатност, може да организује:

- заједничку наставу на основним студијама;
- постдипломске магистарске студије из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области, односно уметности;
- стицање научног степена доктора наука из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области; и
- основна, примењена и развојна истраживања (у даљем тексту: научна истраживања).

На универзитету се организују и посебни облици студија за иновацију знања.

Члан 4.

Универзитет учествује у поступку:

- давања сагласности на статут факултета;
- избора наставника и сарадника; и
- одобравања теме магистарске тезе и докторске дисертације.

Члан 5.

Наставници и сарадници универзитета, остварујући наставу, научна истраживања, односно уметнички рад, уживају слободу научног и уметничког стваралаштва.

Члан 6.

Факултет је образовна и научна, односно уметничка установа за научну област, односно уметност за коју је матична.

На факултету се остварују:

- основне студије;
- постдипломске студије;
- стицање научног степена доктора наука; и
- научна истраживања, односно уметнички рад.

На факултету се остварују и посебни облици студија за иновацију знања.

Члан 7.

Образовна, научна, односно уметничка делатност универзитета и факултета је од посебног друштвеног интереса.

Универзитет, односно факултет, обављајући образовну делатност, има јавна овлашћења поверена овим законом.

Универзитет се удружује у Заједницу универзитета Србије.

Члан 8.

Институт обавља делатност у складу са законом.

Институт сарађује у остваривању наставе на универзитету и факултету, у складу са овим законом и статутом универзитета, односно факултета.

Члан 9.

Универзитетска библиотека је универзитетска установа која обавља делатност, у складу са законом и статутом универзитета.

II. ОСНИВАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА, ФАКУЛТЕТА И ИНСТИТУТА

Члан 10.

Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине оснива и укида универзитет и факултет законом.

Факултет се организује у саставу универзитета.

Институт се оснива и укида, у складу са посебним законом.

Члан 11.

Универзитет може да почне са радом и да обавља делатност, ако има:

- план и програм студија; и
- програм научних истраживања.

Универзитет обезбеђује простор, опрему и средства за остваривање програма студија и програма научних истраживања, када организује центар или универзитетску катедру.

Члан 12.

Факултет може да почне са радом и да обавља образовну и научноистраживачку, односно уметничку делатност, ако има:

- план и програм основних студија;
- програм научних истраживања;
- потребан број наставника у радном односу за наставне предмете утврђене планом и програмом основних студије; и
- простор, опрему и средства за остваривање програма студија.

Нормативе и стандарде за основне студије утврђује републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања, на предлог универзитета.

Члан 13.

Републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности универзитета, односно факултета.

Ако републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања утврди да нису испуњени прописани услови, одредиће универзитету, односно факултету рок за њихово испуњење, који не може бити дужи од једне године.

Ако универзитет, односно факултет у датом року не испуни прописане услове, републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања забраниће рад универзитету, односно факултету и

покренуће поступак у Скупштини Социјалистичке Републике Србије, односно скупштини социјалистичке аутономне покрајине за његово укидање.

Конкурс за упис студената на универзитет, односно факултет може да буде објављен пошто републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања изда решење о испуњености услова за почетак рада и обављање делатности.

Члан 14.

Факултет обавља делатност у свом седишту.

Факултет може да обавља делатност изван овог седишта, уз сагласност оснивача и ако републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања утврди да су испуњени услови из члана 12. става 1. овог закона.

III. ОРГАНИЗАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТА И УПРАВЉАЊЕ

Члан 15.

Орган управљања универзитета је скупштина.

Скупштину чине делегати из реда радника факултета и института, делегати студената и представници друштвене заједнице.

Најмање половина чланова скупштине је из реда наставника.

Делегат се бира на две године.

Састав, број, начин избора и услови и начин опозива делегата у скупштини утврђују се статутом универзитета.

Састав и број представника друштвене заједнице у скупштини утврђује Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине.

Представници друштвене заједнице именују се на две године.

Члан 16.

Скупштина:

- доноси статут универзитета;
- даје сагласност на статут факултета;
- именује и разрешава ректора и проректора;
- бира генералног секретара универзитета;

- бира представнике у савете републичких, односно покрајинских фондова за друштвене делатности;
- доноси одлуку о објављивању конкурса за упис на основне и постдипломске студије;
- доноси одлуку о инвестицијама и развоју материјалне основе рада универзитета, факултета и института;
- доноси одлуку о оснивању центара и универзитетске катедре;
- доноси одлуку о додељивању почасног доктората, на предлог већа универзитета;
- доноси план издавања уџбеника, часописа и стручне литературе;
- предлаже нормативе и стандарде из члана 12. става 1. овог закона;
- предлаже Скупштини Социјалистичке Републике Србије, односно скупштини социјалистичке аутономне покрајине оснивање факултета и његово организовање у саставу универзитета; и
- предлаже Скупштини Социјалистичке Републике Србије, односно скупштини социјалистичке аутономне покрајине број студената за упис у прву годину основних студија.

Одлука о питањима из става 1. овог члана доноси се већином гласова укупног броја чланова скупштине и представника друштвене заједнице, осим одлуке из алинеје 3. која се доноси двотрећинском већином гласова.

Члан 17.

Ректор је пословодни орган универзитета.

Универзитет има једног или више проректора.

Ректор и проректор именују се, без конкурса, на две године, из реда редовних професора који су у радном односу са пуним радним временом на једном од факултета.

Универзитет може да има студента проректора. Студент проректор именује се на две године из реда редовних студената факултета.

Скупштина универзитета доноси одлуку о именовању и разрешењу ректора и проректора, на предлог већа универзитета.

Права и дужности и начин именовања и разрешења ректора и проректора уређују се статутом универзитета.

Члан 18.

Стручни орган универзитета је научно-наставно веће, односно наставно-уметничко веће (у даљем тексту: веће универзитета).

Веће универзитета чине представници факултета и института из реда професора, виших научних сарадника и научних саветника.

Састав, број, трајање мандата и начин избора чланова већа универзитета одређују се статутом универзитета.

Универзитет може да има као стручни орган већа за једну или више области наука, односно уметности.

Члан 19.

Веће универзитета:

- утврђује матичност факултета за основне и постдипломске студије и одбрану докторске дисертације;
- доноси методолошка упутства за израду плана и програма студија и програма научних истраживања на универзитету и факултету;
- доноси план и програм постдипломских магистарских студија, које организује универзитет;
- доноси програм марксистичког образовања, општенародне одбране и друштвене самозаштите СФРЈ и физичког васпитања на факултету;
- доноси програм за заједничке наставне предмете основних студија, на предлог наставно-научног, односно наставно-уметничког већа факултета;
- доноси план и програм посебних облика студија за иновацију знања;
- доноси правилник о ближим условима, мерилима и поступку за давање сагласности на избор у звања наставника и сарадника универзитета;
- доноси мерила за избор кандидата за упис у праву годину основних студија;
- доноси мерила за избор студената на стручну праксу у земљи и иностранству;
- даје сагласност на одлуку факултета о остваривању програма постдипломских студија и посебних облика студија за иновацију знања на страном језику;
- даје сагласност на тему докторске дисертације;
- одобрава тему магистарске тезе, односно докторске дисертације из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области, односно уметности;
- предлаже скупштини универзитета мере за унапређење студија и научних истраживања, односно уметничког стварања;

- предлаже скупштини универзитета кандидате за ректора и про-ректора;
- предлаже скупштини универзитета одлуке о инвестицијама и мере за унапређење материјалног положаја наставника, сарадника и истраживача и материјалне основе рада универзитета, факултета и института;
- предлаже скупштини универзитета оснивање центра и универзитетске катедре;
- даје мишљења о теми магистарске тезе предложене на факултету; и
- доноси програм међууниверзитетске сарадње у земљи и иностранству.

Веће универзитета обавља и друге послове утврђене статутом универзитета.

Члан 20.

Универзитет може да организује самостално или у сарадњи са другим установама центар, односно универзитетску катедру, као наставну, научну, односно уметничку организациону јединицу, на начин утврђен статутом универзитета.

Универзитетска катедра организује се за наставне предмете заједничке наставе, наставни предмет страни језик или за друге сродне наставне предмете, заједничке за више факултета.

Члан 21.

Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине даје сагласност на статут универзитета.

IV. ОРГАНИЗАЦИЈА ФАКУЛТЕТА И УПРАВЉАЊЕ

Члан 22.

Орган управљања факултета је савет.

У циљу остваривања посебног друштвеног интереса о пословима утврђеним овим законом, у савету факултета равноправно са делегатима радника одлучују делегати студената и представници друштвене заједнице.

Број делегата студената у савету не може да буде мањи од једне трећине укупног броја чланова савета.

Састав, број, начин избора и услови и начин опозива делегата радника и студената факултета уређују се статутом факултета.

Састав и број представника друштвене заједнице утврђује Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине.

Представници друштвене заједнице именују се на две године.

Члан 23.

Представници друштвене заједнице и делегати студената, заједно са делегатима радника, у савету одлучују о:

- утврђивању предлога статута факултета;
- именовању и разрешењу декана и продекана;
- мерама за рад са изразито успешним и даровитим студентима;
- остваривању постдипломских и посебних облика студија за иновацију знања на страном језику;
- мерама за подизање наставног, научног и уметничког подмлатка;
- избору делегата из реда радника и студената за скупштину универзитета;
- предлагању кандидата за ректора и проректора универзитета; и
- предлагању кандидата за чланове савета републичких, односно покрајинских фондова за друштвене делатности.

Одлука о питањима из става 1. овог члана доноси се већином гласова укупног броја чланова савета и представника друштвене заједнице, осим одлуке из алинеје 2. која се доноси двотрећинском већином гласова.

Члан 24.

Декан је пословодни орган факултета.

Факултет има једног или више продекана.

Декан се именује, без конкурса на две године, из реда професора који су у радном односу са пуним радним временом на факултету. Продекан се именује, без конкурса на две године из реда професора и доцента који су у радном односу са пуним радним временом на факултету.

Факултет може да има студента продекана. Студент продекан именује се на две године из реда редовних студената.

Савет доноси одлуку о именовану и разрешењу декана и продекана, на предлог изборног већа факултета, двотрећинском већином гласова укупног броја чланова савета и представника друштвене заједнице.

Права и дужности и начин именовања и разрешења декана и продекана уређују се статутом факултета.

Члан 25.

Наставно-научно, односно наставно-уметничко веће (у даљем тексту: веће факултета) је стручни орган.

Веће факултета чине представници наставника и сарадника или сви наставници и сарадници.

Број, трајање мандата и начин избора представника наставника и сарадника у већу факултета уређују се статутом факултета.

Статутом факултета могу да се одреде и други стручни органи.

Члан 26.

Веће факултета:

- доноси план и програм основних и постдипломских студија;
- доноси програм научних истраживања;
- доноси план и програм посебних облика студија за иновацију знања;
- доноси програм стручне праксе студената у земљи и иностранству;
- доноси одлуку о оснивању катедре;
- одобрава тему за магистарску тезу, уз мишљење универзитета;
- одобрава тему за докторску дисертацију, уз сагласност универзитета;
- предлаже универзитету број студената за упис у прву годину основних студија;
- предлаже универзитету матичност факултета за основне и постдипломске студије и одбрану докторске дисертације;
- предлаже савету факултета мере за подизање наставног, научног и уметничког подмлатка и мере за рад са изразито успешним и даровитим студентима; и
- разматра резултате научних, односно уметничких радова и научних пројеката наставника, сарадника и истраживача факултета.

Веће факултета обавља и друге послове утврђене статутом факултета.

Веће факултета доноси одлуку из става 1. овог члана, ако је присутно више од половине укупног броја чланова већа. Одлука се доноси већином гласова присутних чланова већа факултета.

Члан 27.

На факултету се образује изборно веће којег чине сви наставници и сарадници.

Изборно веће:

- утврђује предлог одлуке о избору у звање наставника и сарадника;
- доноси одлуку о избору у звање и о заснивању, односно престанку радног односа наставника и сарадника; и
- предлаже савету факултета кандидате за декана и продекана.

Изборно веће доноси одлуку из става 2. овог члана, ако је присутно две трећине чланова. Одлука се доноси јавним гласањем, већином гласова укупног броја чланова изборног већа.

Статутом универзитета и факултета уређује се начин изјашњавања изборног већа о предлогу за избор декана и продекана.

Члан 28.

Факултет може да организује катедру за један или више сродних наставник предмета.

Катедра предлаже:

- програм основних и постдипломских студија;
- чланове комисије за припрему реферата за избор наставника и сарадника;
- истакнутог научног, стручног, културног радника и уметника за остваривање дела наставе на факултету; и
- кандидата за избор на радно место асистента-приправника.

Катедра покреће поступак за:

- попуњу радног места асистента-приправника;и
- избор у звање и на радно место наставника; односно сарадника.

Катедра даје мишљење о:

- програму научних истраживања на факултету; и

– научним, односно уметничким радовима и научним пројектима, у којима учествују наставници, сарадници и истраживачи катедре.

Катедра обавља и друге послове утврђене статутом факултета.

Факултет може да организује и научно-образовни институт, као организациону јединицу, под условима прописаним законом за оснивање института.

Факултет може да организује и друге организационе јединице, утврђене статутом.

Члан 29.

Скупштина универзитета даје сагласност на статут факултета, чији је саставни део план основних и постдипломских магистарских студија.

V. ЗАЈЕДНИЦА УНИВЕРЗИТЕТА СРБИЈЕ

Члан 30.

Универзитети у Социјалистичкој Републици Србији удружују се у Заједницу универзитета Србије (у даљем тексту: Заједница), ради усклађивања рада универзитета у обављају образовне, научне, односно уметничке делатности.

Организација и рад Заједнице уређује се статутом Заједнице.

Члан 31.

Заједница:

– уједначава планове и програме основних студија за факултете исте или сродне научне области, односно уметности;

– уједначава правила основних студија за факултете исте или сродне научне области, односно уметности;

– уједначава мерила о давању сагласности на предлог одлуке о избору у звање и на радно место наставника, односно сарадника универзитета;

– усаглашава научна истраживања на универзитету, факултете и институту;

– даје мишљење универзитету о броју студената за упис у прву годину основних студија;

- даје мишљење универзитету о предлогу норматива и стандарда из члана 12. става 1. овог закона;
- предлаже политику уписа кандидата за основне и постдипломске студије; и
- развија међууниверзитетску и међународну сарадњу у области универзитетског образовања, науке и уметности.

VI. СТУДИЈЕ НА УНИВЕРЗИТЕТУ И ФАКУЛТЕТУ

Члан 32.

Студије на универзитету и факултету су основне и постдипломске. постдипломске студије су магистарске и специјалистичке.

Основне и постдипломске студије остварују се на основу плана и програма.

Члан 33.

Универзитет и факултет остварују посебне облике студија за иновацију знања.

Факултет може да остварује и посебне облике студија за стручно усавршавање.

План и програм посебних облика студија доноси универзитет, односно факултет до 1. марта за наредну школску годину.

Лицу које савлада план и програм посебних облика студија универзитет, односно факултет издаје уверење.

Члан 34.

Студент који положи све испите утврђене планом студија и одбрани дипломски рад, уколико је овај рад предвиђен, стиче високу стручну спрему и стручни назив одређен законом.

Одбраном магистарске тезе, односно специјалистичког рада студент стиче академски назив магистра наука, односно уметности или стручни назив специјалисте.

Одбраном докторске дисертације докторанд стиче право промоције у научни степен доктора наука.

Члан 35.

План и програм основних студија остварује се у току школске године која почиње 1. октобра, а завршава се 30. септембра наредне године.

План и програм основних студија остварује се у 40 радних седмица.

Статутом универзитета, односно факултета утврђује се време остваривања плана и програма постдипломских студија у току школске године.

Члан 36.

Студент на основним студијама може да има највише седам сати дневно, а не више од 30 часова седмично предавања и вежби из наставних предмета утврђених планом.

Часови наставе физичког васпитања и страног језика на нематичном факултету и обавезан практичан рад на факултету уметности, односно академији уметности не рачунају се у број часова из става 1. овог члана.

Члан 37.

Основне студије на факултету трају од четири до шест година.

Постдипломске магистарске студије трају две године, а специјалистичке студије једну годину.

Трајање постдипломских специјалистичких студија медицине, стоматологије и фармације уређује се посебним законом.

Члан 38.

Факултет остварује план и програм основних студија за редовне и за ванредне студенте.

Статутом факултета може да се утврди да се план и програм основних студија остварује само за редовне студенте.

Члан 39.

Планом студија се утврђују наставни предмети, њихов распоред по годинама студија и семестрима, број часова наставе и трајање студија.

Члан 40.

За наставни предмет доноси се програм којим се утврђују задаци, садржај и облици наставе.

Програм обухвата: општеобразовне, теоријско-методолошке, стручне, научно-стручне и уметничко-стручне садржаје.

Облици наставе, којима се остварује програм, су: предавања, вежбе, семинари, консултације, научна истраживања, практичан рад, стручна пракса, менторски рад и други облици наставног научног, односно уметничког рада, утврђени статутом универзитета, односно факултета.

Програм остварује наставник и сарадник. Сарадник не може да држи предавања и да буде ментор.

Виши уметнички, односно виши стручни сарадник и самостални уметнички, односно самостални стручни сарадник може да изводи самостално или у сарадњи са наставником: наставу из дела програма или поједине облике стручног, односно уметничког рада, обуку из стручних знања и вештине, практични рад, вежбе и друге послове утврђене статутом факултета уметности, односно академије уметности.

Самостални стручни, односно самостални уметнички сарадник, осим послова из става 5. овог члана, учествује у уметничком раду на факултету уметности, односно академији уметности.

У доношењу програма факултет сарађује са другим установама и предузећима, на начин одређен статутом факултета.

Универзитет, односно факултет прати развој науке и уметности и предузима мере за усклађивање програма студија са достигнућима науке и уметности.

Члан 41.

Универзитет доноси:

– план и програм постдипломских магистарских студија из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области, односно уметности;

– програм марксистичког образовања, општенародне одбране и друштвене самозаштите СФРЈ и физичког васпитања на факултету; и

– план и програм посебних облика студија.

Факултет доноси:

- план основних и постдипломских магистарских студија, уз сагласност универзитета;
- програм основних и постдипломских магистарских студија;
- план и програм постдипломских специјалистичких студија; и
- план и програм посебних облика студија.

Члан 42.

Факултет је дужан да омогући студенту завршавање основних студија по плану по којем је започео студије, у року који не може бити краћи од рока утврђеног за трајање редовних студија.

Члан 43.

Програм се остварује на српскохрватском језику.

У социјалистичкој аутономној покрајини програм се остварује и на језику другог народа и народности, за који се изјасни најмање 30 студената исте године студија.

Програм у целини или из појединог наставног предмета, факултет остварује и за мањи број студената на језику другог народа и народности, ако за то постоји потреба, што утврђује републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања.

Програм постдипломских и посебних облика студија може да се остварује и на страном језику.

Члан 44.

Облици наставе остварују се на универзитету, факултету, институту, и у другој установи или предузећу, као научно-наставној бази, у складу са статутом универзитета, односно факултета.

Права и обавезе универзитета, односно факултета и друге установе или предузећа, у којој се остварују облици наставе уређују се уговором.

VII. НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА НА УНИВЕРЗИТЕТУ, ФАКУЛТЕТУ И У ИНСТИТУТУ

Члан 45.

Образовни рад и научна истраживања делови су јединствене образовно-научне делатности универзитета и факултета.

На универзитету и факултету обављају се научна истраживања, у складу са програмом развоја Социјалистичке Републике Србије, социјалистичких аутономних покрајина и Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Универзитет и факултет остварују научна истраживања и у складу са потребама наставе и потребама стварања знања.

Универзитет и факултет доносе програме научних истраживања.

Члан 46.

За остваривање програма научних истраживања универзитет и факултет стичу средства од Републичког, односно покрајинског фонда за науку, под истим условима са другим корисницима средстава тог фонда.

VIII. НАСТАВНИЦИ, САРАДНИЦИ И ИСТРАЖИВАЧИ НА УНИВЕРЗИТЕТУ И ФАКУЛТЕТУ

1. Услови и поступак избора асистента – приправника

Члан 47.

У циљу припреме наставног, научног и уметничког подмлатка, факултет прима у радни однос асистента-приправника.

За асистента – приправника може да буде изабрано лице са високим образовањем које први пут заснива радни однос, и које у току основних студија има просечну оцену најмање 8 (осам).

Предност при избору за радно место асистента – приправника има кандидат који има већу просечну оцену у току основних студија; који је за краће време завршио основне студије; и који је на постдипломским магистарским студијама постигао боље резултате.

Асистент – приправник на факултету заснива радни однос на одређено време од четири године. Статутом факултета уређују се послови на којима се асистент – приправник стручно оспособљава.

Члан 48.

Катедра предлаже већу факултета попуну радног места асистента – приправника.

Веће факултета објављује конкурс за попуну радног места асистента – приправника, у складу са општим актом факултета.

Избор кандидата за асистента – приправника обавља веће факултета, на предлог катедре.

2. Звања наставника и сарадника на универзитету

Члан 49.

Звања наставника на универзитету су: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Звања наставника физичког васпитања, осим на факултету за физичку културу и одговарајућој групи другог факултета, су: предавач и виши предавач.

Члан 50.

Звања сарадника на универзитету су: асистент, лектор и виши лектор.

Факултет може да има и сарадника, без сарадничког звања.

Статутом факултета уређују се услови и начин заснивања радног односа сарадника из става 2. овог члана.

3. Звања наставника и сарадника на факултету уметности, односно академији уметности

Члан 51.

Звања наставника на факултету уметности, односно академији уметности су: доцент, ванредни професор и редовни професор.

Звања сарадника на факултету уметности, односно академији уметности су: асистент, уметнички, односно стручни сарадник, виши уметнички, односно виши стручни сарадник и самостални уметнички, односно самостални стручни сарадник.

4. Звања истраживача на универзитету, факултету и институту

Члан 52.

Звања истраживача на универзитету, факултету и институту су: истраживач –сарадник, научни сарадник, виши научни сарадник и научни саветник.

Избор у звања истраживача из става 1. овог члана обавља се под условима и на начин прописан посебним законом.

5. Услови за избор наставника и сарадника на универзитету

5. 1. Услови за избор сарадника

Члан 53.

У звање асистента може да буде изабрано лице које има академски назив магистра наука, односно уметности.

Предност при избору у звање асистента има кандидат са већом просечном оценом на постдипломским студијама и објављеним стручним, односно научним радовима.

Члан 54.

У звање лектора страног језика може да буде изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, просечну оцену најмање 8 (осам) у току основних студија, које у потпуности влада тим страним језиком и има смисао за наставни рад.

У звање вишег лектора може да буде изабрано лице које, осим услова из става 1. овог члана, има објављене стручне, односно научне радове.

5. 2. Услови за избор наставника

Члан 55.

У звање наставника може да буде изабрано лице које има:

- научни степен доктора наука из научне области за коју се бира;
- објављене стручне радове;
- научне радове који су рецензирани и објављени у научним часописима; научне рецензиране студије; монографије; уџбенике, предавања и саопштења, на научним скуповима, као и научне радове саопштене по позиву;
- менторство у докторским дисертацијама и магистарским тезама; и
- способност за наставни рад.

Статутом универзитета, односно факултета уређују се ближи услови и мерила из става 1. овог члана потребни за избор у одређено наставно звање.

Члан 56.

У звање предавача физичког васпитања може да буде изабрано лице које има одговарајуће високо образовање, просечну оцену најмање 8 (осам) у току основних студија и способност за наставни рад.

У звање вишег предавача физичког васпитања може да буде изабрано лице које има академски назив магистра наука и објављене стручне, односно научне радове у одговарајућој научној области.

5. 3. Услови за избор сарадника на факултету уметности, односно академији уметности

Члан 57.

У звање асистента може да буде изабрано лице које испуњава услове из члана 53. овог закона.

У звање асистента уметничког, односно стручног наставног предмета може да буде изабрано лице које има академски назив магистра уметности, односно наука, или стручни назив специјалисте у области уметности, односно науке, одговарајуће резултате у уметничком раду и научним истраживањима и смисао за наставни рад.

У звање асистента уметничког, односно стручног наставног предмета може да буде изабрано и лице које има високо образовање, ако у тој области уметности, односно науке нису организоване постдипломске магистарске, односно специјалистичке студије.

У звање уметничког, односно стручног сарадника може да буде изабрано лице које има високо образовање. У ово звање може да буде изабран и уметник, односно стручњак са резултатима у уметничком, односно стручном раду.

У звање вишег уметничког, односно вишег стручног сарадника може да буде изабрано лице које има високо образовање и уметничке, односно стручне резултате признате у јавности. У ово звање може да буде изабран уметник, односно стручњак који има радно искуство и чији су уметнички, односно стручни радови познати јавности.

У звање самосталног уметничког, односно самосталног стручног сарадника може да буде изабрано лице које, осим услова из става 5. овог члана, има одговарајуће радно искуство и уметничке, односно стручне резултате од значаја за развој уметности, односно струке.

Мерила за оцену резултата у уметничком, односно стручном раду и научним истраживањима за избор у звања сарадника уређују се статутом универзитета уметности и факултета уметности, односно академије уметности.

Одредбе ст. 2. и 3. овог члана примењују се на избор асистента уметничког, односно стручног наставног предмета на факултету који није матичан за уметност.

5. 4. Услови за избор наставника на факултету уметности, односно академији уметности

Члан 58.

У звање доцента, ванредног професора и редовног професора може да буде изабрано лице које испуњава услове из члана 55. овог закона.

У звање доцента уметничког, односно стручног наставног предмета може да буде изабрано лице које има високо образовање, призната уметничка дела, односно остварења и способност за наставни рад.

У звање ванредног професора уметничког, односно стручног наставног предмета може да буде изабрано лице које има високо образовање, уметничка дела, односно остварења од значаја за развој уметности и способност за наставни рад.

У звање редовног професора уметничког, односно стручног наставног предмета може да буде изабрано лице које има високо образовање, изузетна уметничка дела, односно остварења која су значајније утицала на развој културе и уметности и способност за наставни рад.

У звање наставника уметничког, односно стручног наставног предмета може да буде изабран и уметник који има врхунска уметничка остварења и способност за наставни рад.

Мерила за оцену уметничког дела, односно остварења за избор у звање наставника уметничког, односно стручног наставног предмета уређује се статутом универзитета уметности и факултета уметности, односно академије уметности.

Статутом факултета уметности, односно академије уметности одређују се уметнички, односно стручни наставни предмети за које се избор у наставно звање врши под условима из ст. 2–5. овог члана.

Одредбе ст. 2–5. овог члана примењују се на избор наставника уметничког, односно стручног наставног предмета на факултету који није матичан за уметност. Статутом факултета одређују се уметнички, односно стручни наставни предмети на факултету који није матичан за уметност.

5. 5. Поступак избора у звање и заснивање радног односа наставника и сарадника

Члан 59.

Избор у звање и на радно место наставника и сарадника обавља изборно веће факултета, на основу конкурса.

Поступак за избор у звање и на радно место наставника и сарадника покреће се на предлог катедре или већа факултета.

Члан 60.

У звање и на радно место наставника, осим за звање и радно место редовног професора, бира се лице на пет година, а у звање и на радно место сарадника на четири године.

Факултет објављује конкурс најкасније шест месеци пре истека изборног периода на који је наставник, односно сарадник изабран.

За радно место наставника, односно сарадника изборно веће факултета може да објави конкурс и пре истека изборног периода, уз сагласност наставника, односно сарадника.

Члан 61.

Изборно веће факултета образује комисију за припрему реферата, на предлог катедре.

Комисија се састоји од најмање три наставника, истраживача или уметника из научне области, односно уметности за коју се наставник, односно сарадник бира, од којих најмање један није у радном односу на факултету.

Чланови комисије су у истом или вишем звању од звања у које се наставник бира.

Члан 62.

Комисија је дужна да поднесе реферат и предлог за избор у звање наставника и сарадника у року који не може бити дужи од 60 дана од дана доношења одлуке о именовану.

Реферат комисије садржи: биографске податке преглед и мишљење о досадашњем стручном, научном, односно уметничком раду сваког пријављеног кандидата, податке о објављеним радовима, мишљење о испуњености других услова за рад утврђених овим законом и предлог за избор одређеног кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника.

Изборно веће разматра реферат комисије и ако га усвоји, утврђује предлог за избор кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника.

Изборно веће факултета ставља реферат комисије и ако га усвоји, утврђује предлог за избор кандидата у одређено звање наставника, односно сарадника.

Изборно веће факултета ставља, реферат комисије на увид јавности 30 дана, на начин утврђен статутом факултета.

Члан 63.

Факултет доставља универзитету предлог одлуке у поступку избора у звање наставника, односно сарадника, на сагласност.

Универзитет даје сагласност на предлог одлуке о избору у звање наставника, односно сарадника у року од 60 дана.

Одлуку о избору у звање и о заснивању радног односа наставника, односно сарадника доносе чланови изборног већа факултета.

Одлука из става 3. овог члана доноси се ако је присутно две трећине чланова изборног већа факултета. Одлука се доноси јавним гласањем, већином гласова укупног броја чланова изборног већа.

Ако универзитет не да сагласност на предлог одлуке о избору у звање наставника, односно сарадника, изборно веће факултета објављује нови конкурс.

5. 6. Права и обавезе из радног односа наставника и сарадника

Члан 64.

Наставник и сарадник се бирају за наставне предмете једне научне области, односно уметности или научне, односно уметничке дисциплине.

Наставник, осим редовног професора и сарадник заснивају радни однос на одређено време.

Члан 65.

Наставнику и сараднику који се налазе на одслужењу војног рока, породилском одсуству или боловању дуже од једне године, изборни период се продужава за то време.

Члан 66.

Факултет уметности, односно академија уметности може да прими у радни однос наставника, односно сарадника до једне трећине пуног радног времена.

Статутом факултета уметности, односно академије уметности утврђује се радно место на којем наставник, односно сарадник може да заснује радни однос до једне трећине пуног радног времена.

Члан 67.

Истакнути научни, стручни, културни радник и уметник може да буде позван да учествује са наставником и сарадником у остваривању дела наставе на факултету.

Радник и уметник из става 1. овог члана учествује у остваривању дела наставе, на основу уговора о обављању привременог или повремениог посла на факултету.

Одлуку о позиву радника и уметника доноси и објављује листу позваних, веће факултета, на предлог катедре, до 1. априла текуће године.

Члан 68.

Наставник и сарадник у току школске године остварују облике наставног, научног, односно уметничког рада у оквиру 42-часовне радне седмице.

Наставу на медицинском, стоматолошком и фармацеутском факултету наставник из става 1. овог члана може да изводи, ако истовремено обавља и практичан рад у одговарајућој клиници или институту.

Распоред часова наставног, научног, уметничког, односно здравственог рада наставника и сарадника у оквиру 42-часовне радне седмице уређује се општим актом универзитета, односно факултета.

Члан 69.

Наставнику престаје радни однос на крају школске године у којој је навршио 65 година живота.

IX. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ СТУДЕНТА

а) Права и обавезе студената на основним студијама

1. Упис студента на основне студије

Члан 70

Одлуку о броју студената за упис у прву годину основних студија доноси Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине, на предлог универзитета до 31. марта за наредну школску годину.

Одлуком из става 1. овог члана посебно се утврђује:

– број кандидата који се могу уписати на редовне и ванредне основне студије;

– број кандидата за упис на ове студије из других социјалистичких република и покрајина предвиђен споразумом републичких, односно покрајинских фондова, или заједница за универзитетско образовање за факултете за које су социјалистичке републике, односно покрајине заинтересоване, и

– број кандидата страних држављана и лица без држављанства (у даљем тексту: странац) за упис у прву годину студија.

Члан 71.

Универзитет објављује заједнички конкурс, за упис студената у прву годину основних студија за факултете у свом саставу, до 1. маја за наредну школску годину.

Први конкурсни рок за упис студената у прву годину основних студија траје од 20. јуна до 10. јула, а други од 20. августа до 10. септембра текуће године.

Статутом факултета уређује се начин образовања комисије за спровођење конкурса, њен рад и поступак по приговору кандидата.

Члан 72.

Право уписа на факултет, под једнаким условима, има:

- држављани Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, и
- странац.

Странац плаћа трошкове својих редовних основних студија Републичком, односно покрајинском фонду за универзитетско образовање, универзитету и факултету, на начин утврђен општим актом фонда, ако међународним конвенцијама и уговорима није другачије уређено.

Члан 73.

На прву годину основних студија може да се упише лице које има одговарајуће средње образовање, утврђено статутом факултета.

Лице које нема одговарајуће средње образовање полаже допунске испите из наставник предмета одређених општим актом факултета.

Садржај и начин полагања допунског испита из става 2. овог члана уређују се општим актом факултета.

На факултету општенародне одбране и друштвене самозаштите могу да се утврде и посебни услови за упис у прву годину основних студија, у складу са посебним законом.

Статутом факултета могу да се утврде посебни здравствени услови за упис лица у прву годину основних студија.

Члан 74.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину основних студија полаже квалификациони испит. Право рангирања има кандидат који је постигао одређени број бодова на квалификационом испиту.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу резултата постигнути на квалификационом испиту и општег успеха постигнутог у средњем образовању. Факултет утврђује редослед кандидата из члана 70. става 2. овог закона на посебним листама.

Ако је као услов за упис на факултет уметности, односно академију уметности предвиђен испит за проверу склоности и способности, кандидат полаже квалификациони испит, после провере склоности и способности.

Мерила за утврђивање редоследа кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује универзитет општим актом, на предлог факултета.

Члан 75.

Странац може да конкурише за упис у прву годину студија, ако влада српскохрватским језиком, односно језиком народа или народности на којем се остварује настава и ако је здравствено осигуран.

Проверу знања језика из става 3 претходног члана обавља посебна комисија факултета.

Услови и поступак уписа странаца у прву годину основних студија уређују се статутом универзитета и факултета.

Члан 76.

Статус редовног или ванредног студента стиче се уписом на факултет.

Редован студент обавезан је да похађа наставу и извршава друге обавезе утврђене статутом факултета.

Као ванредни студент уписује се лице које не може да похађа наставу за редовне студенте.

Редован студент на основним студијама може упоредо да савлађује други програм студија, на истом или другом факултету, као ванредни студент.

Члан 77.

Студенту који је уписан у прву годину основних студија, мирују права и обавезе док се налази на одслужењу војног рока, односно војној обуци.

2. Провера знања, права и обавезе и напредовање студента на основним студијама

2. 1. Провера знања студента

Члан 78.

Провера знања студента обавља се у току наставе и на испиту или само на испиту, у складу са статутом факултета.

Студент полаже испит усмено или писмено, усмено и писмено или практичним радом.

Факултет може статутом да утврди да се студенту призна део положеног испита (писмени или практични рад) за наредне испитне рокове.

Због групног полагања испита и потребних техничких и материјалних средстава за испит, факултет уметности, односно академија уметности може статутом да утврди уметничке и стручне наставне предмете из којих се испит полаже само у једном испитном року у току школске године.

Статутом факултета утврђују се испитни рокови, начин полагања и обезбеђивања јавности испита и право студента да поништи оцену коју је добио на испиту.

Члан 79.

Испит је јаван, а полаже се пред наставником или испитном комисијом.

Студент има право да полаже исти испит пред испитном комисијом после три неуспела полагања испита пред наставником.

После пет неуспелих полагања истог испита студент тај испит полаже пред испитном комисијом, уз надокнаду трошкова факултету.

Члан 80.

Успех студента на испиту изражава се оценом од 6 (шест) до 10 (десет).

Студенту који није постигао успех на испиту утврђује се оцена: „није положио“.

Оцену на испиту утврђује наставник, односно испитна комисија.

Оцена утврђена на испиту уписује се у индекс, испитну пријаву и записник, осим оцене „није положио“ која се не уписује у индекс.

Општи успех студената на крају студија утврђује се просечном оценом на начин који пропише републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања.

2. 2. Права и обавезе и напредовање студента на основним студијама

Члан 81.

Студент може да упише наредну годину студија са највише два неположена испита из претходне године.

Студент уписује годину студија до 1. новембра.

Статутом факултета утврђују се испити које студент може да пренесе у наредну годину студија.

Члан 82.

На основним студијама редован студент може да понови највише две године студија на факултету на којем студије трају до пет година, а највише три на факултету на којем студије трају шест година.

Редован студент може једном да понови исту годину студија.

Редован студент који после поновљене године студија не испуни услов за упис у наредну годину студија, може да настави студије као ванредни студент.

Члан 83.

Студент који у прве две године основних студија постигне просечну оцену најмање 8,5 (осам и по) има право да заврши студије у краћем року од предвиђеног за завршавање студија.

Факултет је дужан да студенту из става 1. овог члана одреди ментора из реда наставника.

Члан 84.

Студенту који је за време основних студија упућен на одслужење, односно дослужење војног рока, који је због болести био спречен да студира један семестар или дуже, студенту који је упућен на стручну праксу у земљи или у иностранству у трајању од једног семестра или дуже и студенту родитељу до годину дана живота детета, права и обавезе мирују.

Студенткињи за време трудноће и до годину дана живота детета права и обавезе мирују.

Студент остварује мировање права и обавеза из ст. 1. и 2. овог члана на лични захтев.

Члан 85.

Студент полаже дипломски испит, ако је планом и програмом студија предвиђено.

Статутом факултета утврђује се начин полагања дипломског испита.

Члан 86.

Апсолвентски стаж траје 12 месеци, од истека последње године студија.

Права која апсолвент остварује по основу статуса студента престају даном дипломирање, односно истеком апсолвентског стажа.

3. Дисциплинска одговорност студента

Члан 87.

За повреду општих аката факултета студент одговара дисциплински, у складу са статутом факултета.

Дисциплинске мере које се изричу студенту за лакшу повреду дисциплине су: опомена и укор, а за тежу повреду дисциплине строги укор и искључење са факултета.

Изречена дисциплинска мера искључења са факултета важи дванаест месеци од дана када је постала извршна.

4. Заштита права студента

Члан 88.

Студент може да поднесе приговор декану:

– на оцену добијену на испиту, ако сматра да испит није обављен у складу са овим законом и статутом факултета; и

– на одлуку којом му није одобрен упис у наредну годину студија, ако сматра да није донета у складу са овим законом и статутом факултета.

Приговор из става 1. овог члана, студент подноси у року од три дана од дана саопштења оцене, односно пријема одлуке. Декан доноси решење о приговору студента у року од пет дана од дана пријема приговора.

Студент има право жалбе на решење из става 2. овог члана у року од 8 дана од пријема решења, органу утврђеном статутом факултета.

Орган из става 3. овог члана доноси одлуку у року од 15 дана од пријема жалбе.

б) Права и обавезе студента на постдипломским студијама

Члан 89.

На постдипломске специјалистичке студије на факултету може да се упише лице које има високо образовање.

На постдипломске магистарске студије на универзитету, односно факултету може да се упише лице које има високо образовање и просечну оцену најмање 8 (осам) на основним студијама.

Лице које не испуњава услов у погледу просечне оцене на основним студијама, може да се упише на постдипломске магистарске студије, под условима утврђеним статутом универзитета и факултета.

Члан 90.

Магистарска теза (у даљем тексту: теза), у смислу овог закона, резултат је самосталног научног, односно уметничког рада студента који представља систематизацију познатих знања и решење практичног проблема.

На предлог студента веће универзитета одобрава тему тезе из своје делатности и одређује ментора.

Веће факултета одобрава тему тезе студенту, уз мишљење већа универзитета и одређује студенту ментора.

Члан 91.

Студент брани тезу у року од три године од дана одобравања тезе.

Тезу и реферат комисије о тези универзитет, односно факултет ставља на увид јавности најмање 30 дана пре одбране.

Протеком рока из става 2. овог члана комисија подноси реферат са примедбама и предлозима већу универзитета, односно већу факултета.

Веће универзитета, односно веће факултета може тезу да одбије, врати на дораду или да одлучи да студент приступи одбрани тезе.

Одбраном тезе, студент стиче академски назив магистра наука, односно уметности.

Диплома о академском називу магистра наука, односно уметности поништава се ако се утврди да није резултат самосталног рада студента.

Статутом универзитета, односно факултета, уређује се: састав комисије пред којом студент брани тезу, начин обезбеђивања јавности, поступак и чин одбране тезе и поступак поништавања дипломе.

Х. ДОКТОРАТ НАУКА

Члан 92.

Докторат може да стекне лице које има академски назив магистра наука, односно уметности у научној области за коју је факултет матичан, и објављене научне радове из области на коју се односи тема његове докторске дисертације (у даљем тексту: дисертација), ако одбрани дисертацију.

Докторат наука може да стекне и лице које има високо образовање, објављене значајне научне радове, од којих један по обиму и квалитету

одговара тези и има признате резултате у примени науке у области на коју се односи тема његове дисертације, ако положи докторандски испит и одбрани дисертацију.

Веће универзитета, односно веће факултета утврђује испуњеност услова из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 93.

Дисертација, у смислу овог закона, је резултат оригиналног научног рада докторанда, који представља допринос развоју научне мисли.

На предлог докторанда, веће универзитета одобрава тему дисертације из интердисциплинарних и мултидисциплинарних научних области и одређује ментора из реда професора, виших научних сарадника и научних саветника.

На предлог докторанда, веће факултета одобрава тему дисертације, уз сагласност већа универзитета и одређује ментора из реда професора, виших научних сарадника и научних саветника.

Члан 94.

Докторанд брани дисертацију у року од шест година од дана одобравања теме.

Дисертацију и реферат комисије о дисертацији универзитет, односно факултет ставља на увид јавности најмање 30 дана пре одбране дисертације.

Протеком рока из става 2. овог члана комисија подноси реферат са примедбом и предлозима већу универзитета односно већу факултета.

Веће Универзитета, односно веће факултета може дисертацију да одбије, врати на дораду или да одлучи да докторанд приступи одбрани дисертације.

Одбраном дисертације, докторанд стиче право да буде промовисан у научни степен доктора наука.

Диплома о научном степену доктора наука поништава се ако се утврди да није резултат оригиналног рада докторанда.

Статутом универзитета, односно факултета уређује се: састав комисије пред којом докторанд брани дисертацију, поступак и чин одбране дисертације, начин промовисања докторанда у научни степен доктора наука и поступак поништавања дипломе.

Члан 95.

Лицу које је својим делима унапредило научну мисао и лицу које је нарочито заслужно за науку, технику, технологију, културу, уметност и друштвени напредак, универзитет може да додели почасни докторат, као признање.

Универзитет може да додели почасни докторат и странцу.

На основу предлога већа факултета, веће универзитета предлаже скупштини универзитета да донесе одлуку о додели почасног доктората и обави промоцију тог доктората, на начин и по поступку утврђеном статутом универзитета.

XI. ЕВИДЕНЦИЈА И ЈАВНЕ ИСПРАВЕ

Члан 96.

Универзитет и факултет воде: матичну књигу студената; евиденцију о испитима; о подели наставних предмета на наставнике и сараднике; успеху, студена на крају године студија; о издатим дипломама о стеченом степену стручне спреме и о студентима странцима.

Евиденција из става 1. овог члана води се на српскохрватском језику, на ћириличном писму.

Када се настава остварује на језику другог народа или народности, матична књига студената и евиденција о издатим дипломама о стеченом степену стручне спреме води се на српскохрватском језику ћириличним писмом и језику и писму другог народа или народности.

Матична књига и евиденција о издатим дипломама се трајно чувају.

Образац и садржину евиденције прописује, јединствено за целу територију Републике, републички орган управе надлежан за послове образовања.

Члан 97.

Универзитет, факултет, институт и универзитетска установа воде информационо-документациону грађу, у складу са законом.

Поступак прикупљања података и начин коришћења информационо-документационе грађе прописује универзитет, уз сагласност републичког, односно покрајинског органа управе надлежног за послове образовања.

Члан 98.

Јавне исправе, у смислу овог закона, су: индекс, диплома о стеченом високом образовању, стручном називу специјалисте, академском називу магистра наука, односно уметности и о научном степену доктора наука.

У дипломи о стеченом степену стручне спреме наводи се: степен стручне спреме, просечна оцена у току студирања, оцена постигнута на дипломском испиту, одбрани тезе, одбрани специјалистичког рада, односно одбрани дисертације и одређени стручни назив. Диплома садржи грб Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Социјалистичке Републике Србије.

Члан 99.

Факултет издаје јавне исправе на српскохрватском језику, на ћириличном писму.

Кад се настава на факултету остварује на језику другог народа или народности, јавне исправе се издају на обрасцу који је штампан двојезично: на српскохрватском језику на ћириличном писму и језику и писму другог народа или народности.

Образац јавне исправе, јединствено за целу територију Републике, прописује републички орган управе надлежан за послове образовања.

Члан 100.

Универзитет и факултет оверавају веродостојност јавне исправе печатом.

Диплома се оверава сувим жигом универзитета који је на српскохрватском језику, на ћириличном писму. Кад се настава на универзитету и факултету остварује на језику другог народа или народности суви жиг универзитета је на ћириличном писму и језику и писму другог народа или народности. Садржина сувог жига уређује се статутом универзитета.

Печат факултета за оверу јавне исправе садржи: назив Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, назив и грб Социјалистичке Републике Србије, назив социјалистичке аутономне покрајине за факултете чије је седиште на њеној територији и назив и седиште факултета и универзитета у чијем је саставу.

Печат универзитета за оверу јавне исправе садржи: назив Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, назив и грб Социјалистичке

Републике Србије, назив социјалистичке аутономне покрајине за универзитет са седиштем на територији социјалистичке аутономне покрајине и седиште универзитета.

Печат за оверавање јавних исправа из ст. 3. и 4. овог члана, је на српскохрватском језику, на ћириличном писму. Кад се настава на универзитету и факултету остварује на језику другог народа или народности печат за оверавање јавних исправа је на српскохрватском језику на ћириличном писму и језику и писму другог народа или народности.

ХИ. НОСТРИФИКАЦИЈА

Члан 101.

Држављанину Социјалистичке Федеративне Републике Југославије који је у иностранству стекао високо образовање, специјалистичко образовање, академски назив магистра наука, односно уметности или докторат наука, који има правни интерес, нострификује се диплома, у складу са овим законом.

Странцу, који има правни интерес, нострификује се диплома, у складу са овим законом.

Члан 102.

Нострификацијом се утврђује равноправност дипломе стечене у иностранству са дипломом стеченом на територији Социјалистичке Републике Србије.

Факултет одлучује о признавању година студија, семестара, положених испита и извршених других обавеза на факултету, високој школи и академији уметности у иностранству рада наставка студија, по поступку утврђеном статутом.

Као докторат наука може да се нострификује само највиши научни степен стечен у иностранству.

Нострификацију дипломе обавља одговарајући факултет.

Члан 103.

Уз захтев за нострификацију прилажу се: оригинал дипломе или дупликат, односно други примерак који, у складу са законом земље у којој

је диплома стечена, у свему замењује оригинал дипломе, три примерка овереног превода и оверена фотокопија дипломе.

Решење о нострификацији и закључак о полагању испита или изради одређених радова доноси веће факултета у року од 60 дана од подношења захтева за нострификацију.

Ако не постоји одговарајући факултет за нострификацију дипломе у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, веће универзитета образује комисију за давање мишљења о нострификацији дипломе.

Решење о нострификацији дипломе доноси веће универзитета у року од три месеца од подношења захтева за нострификацију.

Члан 104.

У поступку нострификације дипломе, узима се у обзир, систем школовања у земљи у којој је диплома стечена, план и програм наставе услови за стицање образовања, трајање студија, права која даје диплома и друге околности од значаја за нострификацију.

Ако се у поступку нострификације утврди да се планови и програми знатније разликују, нострификација дипломе се условљава полагањем испита или израдом радова, уколико међународним уговором није друкчије одређено.

Члан 105.

Факултет води евиденцију и трајно чува документацију о нострификацији и признавању завршених година студија, семестара, положених испита и извршених других обавеза у иностранству, на начин који пропише републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања.

Факултет доставља решење о нострификацији дипломе републичком, односно покрајинском органу управе надлежном за послове образовања.

Републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања обавештава републичке односно покрајинске органе управе надлежне за послове образовања о решењу факултета којим се одбија нострификација.

Члан 106.

Студент који поднесе захтев за нострификацију дипломе, односно признавање године студија, семестара, положених испита и других обавеза

може се условно уписати у одговарајућу годину студија на факултету ако поступак нострификације, односно признавање није завршен до истека рока за упис.

Студент чија нострификована диплома, односно призната година даје право на упис ниже године од године коју је условно уписао уписује ту годину и сматра се да условни упис није извршен.

ХИИ. УПРАВНИ НАДЗОР

Члан 107.

Републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања врши управни надзор над радом универзитета, факултета, односно Заједнице који обухвата:

1. надзор над законитошћу аката којима се решава о правима и дужностима грађана, предузећа, установе и друге самоуправне организације и заједнице:

2. надзор над законитошћу рада; и
3. инспекцијски надзор.

Ако општи акт универзитета, факултета, односно заједнице није у сагласности са одредбама овог закона које се примењују на целој територији Републике, примењиваће се до одлуке Уставног суда Србије, одређене одредбе овог закона.

Извршно Веће Скупштине Социјалистичке Републике Србије, односно извршно веће социјалистичке аутономне покрајине, на предлог органа из става 1. овог члана, може да, до одлуке Уставног суда Србије обустави извршење општег акта универзитета, факултета, односно заједнице.

Део други

И. СРЕДСТВА ЗА РАД УНИВЕРЗИТЕТА, ФАКУЛТЕТА И ЗАЈЕДНИЦЕ

Члан 108.

Скупштина Социјалистичке Републике Србије утврђује политику развоја универзитетског образовања у Републици и обезбеђује услове за њено спровођење. Сагласно утврђеној политици, скупштина социјалистичке аутономне покрајине утврђује политику развоја универзитетског

образовања у социјалистичкој аутономној покрајини и обезбеђује услове за њено спровођење.

Скупштина Социјалистичке Републике Србије, уз претходно мишљење скупштине социјалистичке аутономне покрајине утврђује мрежу универзитета и факултета у Републици.

Члан 109.

У циљу спровођења политике развоја универзитетског образовања и задовољавања потребе друштва у тој области, Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине оснива Републички, односно покрајински фонд за универзитетско образовање.

Члан 110.

Потребе друштва, у смислу овог закона, су:

- извођење наставе на основним студијама према плану и програму студија за редовне студенте;
- инвестиције у објекте, набавку средстава и опреме за наставу и научни рад у функцији наставе;
- амортизација и текуће инвестиционо одржавање објеката и опреме;
- научно и стручно усавршавање наставника и сарадника на универзитету;
- рад са изразито успешним и даровитим студентима;
- физичка активност студената;
- уједначавање услова рада универзитета и факултета у складу са утврђеним друштвеним стандардима; и
- развој информационо-документационе основе.

Средства за извођење наставе на постдипломским магистарским студијама за студенте који имају просечну оцену најмање 9 (девет) на основним студијама, обезбеђују се у Републичком, односно покрајинском фонду за универзитетско образовање и у Републичком односно покрајинском фонду за науку.

Средства за рад универзитета и факултета за научна истраживања утврђена овим законом, обезбеђују се у Републичком, односно покрајинском фонду за науку.

Средства за уметнички рад, којим се унапређује настава, обезбеђују се у Републичком, односно покрајинском фонду за универзитетско образовање и републичком, односно покрајинском фонду за културу.

Средства за рад Заједнице обезбеђују се, као потреба друштва, из Републичког, односно покрајинских фондова за универзитетско образовање, на основу годишњег програма рада ове заједнице.

Члан 111.

Републички, односно покрајински фонд за универзитетско образовање обезбеђују средства за рад и инвестиције универзитета, односно факултета, на основу годишњег програма рада, у складу са посебним законом.

Универзитет, односно факултет стиче средства за рад, на основу уговора са Републичким односно покрајинским фондом за универзитетско образовање, којим се утврђује намена и износ тих средстава за:

- материјалне трошкове, према основама и мерилима утврђеним правилником Републичког, односно покрајинског фонда;
- амортизацију, у складу са посебним законом;
- личне дохотке и заједничку потрошњу, према колективном уговору;
- текуће инвестиционо одржавање; и
- исплату законом утврђених обавеза (доприноси и порези).

Средства за инвестиције из става 1. овог члана наменски се утврђују у Републичком, односно покрајинском фонду за универзитетско образовање.

Члан 112.

У циљу унапређења информационо-документационе основе универзитета и факултета, средства за рад универзитетске библиотеке обезбеђују се у Републичком, односно покрајинском фонду за универзитетско образовање, науку и Републичком, односно покрајинском фонду за културу.

Средства за физичку активност студената обезбеђује се у Републичком, односно покрајинском фонду за универзитетско образовање и републичком, односно покрајинском фонду за физичку културу.

Део трећи

І. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 113.

Новчаном казном од 8.000 до 10.000 динара казниће се за прекршај факултет, односно универзитет ако:

1) остварује план и програм који није донет у складу са одредбама овог закона (члан 19. став 1. алинеја, 3. чл. 4. и 5. члан 26. став 1. алинеја 1. и члан 41);

2) примени статута пре добијања сагласности (чл. 21. и 29);

3) остварује делатност изван седишта, без сагласности оснивача и решења републичког, односно покрајинског органа управе надлежног за послове образовања (члан 14. став 2);

4) упише студенте преко броја утврђеног за упис (члан 70);

5) упише студента који се није пријавио на конкурс за упис на прву годину основних студија (члан 71. став 1); и

6) упише студента који није полагао квалификациони испит или испит за проверу склоности и способности на факултету (члан 74. ст. 1. и 3.).

Новчаном казном од 800 до 1.000 динара казниће се и одговорно лице факултета односно универзитета, за прекршај из става 1. овог члана.

Члан 114.

Новчаном казном од 600 до 8.000 динара казниће се за прекршај факултет, односно универзитет ако:

1) прими у радни однос наставника, сарадника или асистента правника који не испуњава услове утврђене овим законом или без конкурса (члан 47. ст. 2. и 3. члан 48. став 2. чл. 53, 58. и члан 59. став);

2) не објави конкурс за избор наставника и сарадника у року који је одређен овим законом (члан 60. став 2);

3) одобри одбрану магистарске тезе или докторске дисертације супротно одредбама овог закона (чл. 90–91. и чл. 93–94);

4) не води на прописан начин или неуредно води евиденцију (члан 96); и

5) користи печат неодговарајуће садржине за оверу јавне исправе (члан 100).

Новчаном казном од 800 до 1.000 динара казниће се и одговорно лице факултета, односно универзитета за прекршај из става 1. овог члана.

II. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Факултети, универзитети и Заједница усагласиће своју организацију и опште акте са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана његовог ступања на снагу.

Републички, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања утврдиће испуњеност услова за рад и обављање делатности универзитета, односно факултета најкасније до краја школске 1991/92. године.

Члан 116.

Одредбе подзаконских аката које су се примењивале до ступања на снагу овог закона, а нису са њим у супротности, примењиваће се до доношења прописа на основу овог закона.

Члан 117.

Републичка самоуправни интересна заједница усмереног образовања, односно покрајинска самоуправни интересна заједница усмереног образовања престаје са радом оснивањем Републичког, односно покрајинског фонда за универзитетско образовање.

Републички фонд за универзитетско образовање преузима имовину, права и обавезе Републичке самоуправне интересне заједнице усмереног образовања у делу намењеном за високо образовање.

Покрајински фонд за универзитетско образовање преузима имовину, права и обавезе покрајинске самоуправне интересне заједнице усмереног образовања у делу намењеном високом образовању.

Члан 118.

Студенти уписани на факултет закључно са школском 1986/87. годином могу да заврше студије по плану по којем су започели студије, до краја школске 1994/95. године.

Студенти који су уписани на факултет закључно са школском 1989/90. годином могу да заврше студије по плану по којем су започели студије, до краја школске 1997/98. године.

Студенти који су започели студије уз рад, односно студенти који имају статус врхунског спортисте по прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, могу да заврше студије по плану по којем су започели студије, до краја школске 1998/99. године.

Студент коме је одобрена израда специјалистичког рада, односно тезе и докторанд коме је одобрен рад на дисертацији, брани тај рад, тезу, односно дисертацију, у складу са прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, до 4. маја 1991. године.

Студент који је до краја школске 1985/86. године оверио четврти семестар на постдипломским магистарским студијама може у року из става 4. овог члана да брани тезу на факултету на којем је уписан, независно од утврђене матичности факултета.

Члан 119.

Високо образовање стечено на факултету, у смислу овог закона, изједначено је са седмим један степеном стручне спреме.

Академски назив магистра наука, односно уметности и стручни назив специјалисте стечен на универзитету, односно факултету, у смислу овог закона, изједначен је са седмим два степеном стручне спреме.

Научни степен доктора наука стечен на универзитету, односно факултету, у смислу овог закона, изједначен је са осмим степеном стручне спреме.

Члан 120.

Започети избори наставника и сарадника, факултета могу се окончати по досадашњим прописима, до 30. септембра 1990. године.

Наставник факултета, који је по ранијим прописима био биран у наставно звање без научног степена доктора наука, може да обавља послове наставника, до краја школске 1992/93. године.

Лице може да буде изабрано у звање предавача за наставни предмет општенародна одбрана и друштвена самозаштита СФРЈ на факултету, под условима из члана 38. Договора о јединственим основама обучавања омладине за општенародну одбрану, до 30. септембра 1995. године.

Наставник страног језика изабран у звање предавача и вишег предавача може да буде биран у затечено наставно звање до 30. септембра 1995. године.

Наставник на факултету, који је на дан ступања на снагу овог закона био изабран у наставно звање доцента, ванредног професора или редовног професора за наставни предмет физичко васпитање, а има најмање 25 година стажа осигурања (жена), односно 30 година стажа осигурања (мушкарац) може да буде биран у исто наставно звање.

Члан 121.

Наставник и сарадник факултета који је на дан ступања на снагу овог закона био изабран у наставно, односно сарадничко звање, може да обавља те послове до истека изборног периода.

Наставник и сарадник факултета у Социјалистичкој Аутономној Покрајини Косово који је на дан ступања на снагу овог закона био изабран у наставно, односно сарадничко звање, може да обавља те послове до краја школске 1994/95. године.

Наставник факултета уметности изабран за наставни предмет из члана 58. става 8. овог закона може да буде биран у затечено наставно звање до 30. септембра 1995. године.

Лице које је на дан ступања на снагу овог закона било изабрано у сарадничко звање асистента-приправника, односно асистента за ужестручни предмет, може да буде бирано у затечено сарадничко звање по раније важећим прописима до 30. септембра 1995. године.

Члан 122.

Лице које је на дан ступања на снагу овог закона именовано за ректора или проректора универзитета, односно декана или продекана факултета обавља те послове до истека мандата.

Члан 123.

Универзитети у Социјалистичкој Републици Србији су:

- Универзитет у Београду;
- Универзитет уметности у Београду;
- Универзитет у Новом Саду;
- Универзитет у Нишу;

- Универзитет у Приштини; и
- Универзитет „Светозар Марковић“ у Крагујевцу.

Члан 124.

Универзитет у Београду чине, у складу са чланом 10. ставом 2.: Архитектонски факултет у Београду, Ветеринарски факултет у Београду, Грађевински факултет у Београду, Медицински факултет у Београду, Пољопривредни факултет у Земуну, Правни факултет у Београду, Природно-математички факултет у Београду, Рударско-геолошки факултет у Београду, Економски факултет у Београду, Електротехнички факултет у Београду, Машински факултет у Београду, Факултет политичких наука у Београду, Факултет физичке културе у Београду, Факултет организационих наука у Београду, Шумарски факултет у Београду, Дефектолошки факултет у Београду, Саобраћајни факултет у Београду, Стоматолошки факултет у Београду, Технолошко-металуршки факултет у Београду, Фармацеутски факултет у Београду, Филолошки факултет у Београду, Филозофски факултет у Београду, Факултет општенородне одбране и друштвене самозаштите у Београду и Технички факултет у Бору.

Универзитет у Београду чине: Институт за нуклеарне науке „Борис Кидрич“ у Винчи, Институт за физику у Земуну, Институт за хемију, технологију и металургију у Београду, Институт за примену нуклеарне енергије у пољопривреди, ветеринарску и шумарству у Земуну, Институт друштвених наука у Београду, Институт „Михајло Пупин“ у Београду и Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ у Београду.

Универзитет уметности у Београду чине у складу са чланом 10. ставом 2.: Факултет драмских уметности у Београду, Факултет примењених уметности и дизајна у Београду, Факултет ликовних уметности у Београду и Факултет музичке уметности у Београду.

Универзитет у Новом Саду чине у складу са чланом 10. ставом 2.: Академија уметности у Новом Саду, Економски факултет у Суботици, Филозофски факултет у Новом Саду, Факултет физичке културе у Новом Саду, Грађевински факултет у Суботици, Медицински факултет у Новом Саду, Технички факултет „Михајло Пупин“ у Зрењанину, Пољопривредни факултет у Новом Саду, Правни факултет у Новом Саду, Природно-математички факултет у Новом Саду, Факултет техничких наука у Новом Саду и Технолошки факултет у Новом Саду и виша техничка школа у Новом Саду, Виша техничка школа у Суботици, Виша школа за организацију рада у Новом Саду, Виша економско-комерцијална школа у Новом Саду, Педагошка академија „Моша Пијаде“ у Новом Саду, Педагошка академија

„Жива Јовановић“ у Вршцу, Педагошка академија „Душан Вукасовић-Диоген“ у Сремској Митровици, Педагошка академија у Сомбору, Педагошка академија у Суботици и Педагошка академија „Зора Крхалић-Зага“ у Кикинди, док се не удруже у Заједницу виших школа Србије.

Универзитет у Нишу чине, у складу са чланом 10. ставом 2.: Грађевински факултет у Нишу, Економски факултет у Нишу, Електронски факултет у Нишу, Машински факултет у Нишу, Медицински факултет у Нишу, Правни факултет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу, Факултет заштите на раду у Нишу и Технолошки факултет у Лесковцу.

Универзитет у Приштини чине у складу са чланом 10. ставом 2.: Филозофски факултет у Приштини, Филолошки факултет у Приштини, Електротехнички факултет у Приштини, Грађевинско-архитектонски факултет у Приштини, Машински факултет у Приштини, Природно-математички факултет у Приштини, Правни факултет у Приштини, Пољопривредни факултет у Приштини, Економски факултете у Приштини, Медицински факултет у Приштини, Факултет физичке културе у Приштини, Факултет уметности у Приштини, Рударско-металуршки факултет у Титовој Митровици и Виша педагошка школа у Приштини, Виша педагошка школа „Џевдет Дода“ у Призрену, Виша економско-комерцијална школа „Вељко Влаховић“ у Пећи, Виша техничка школа у Титовој Митровици, Виша педагошка школа „Бајрам Џури“ у Ђаковици, Виша педагошка школа „Скендер Бег“ у Гњилану и Виша техничка школа у Урошевцу, док се не удруже у Заједницу виших школа Србије.

Универзитет „Светозар Марковић“ у Крагујевцу чине, у складу са чланом 10. ставом 2.: Економски факултет у Крагујевцу, Машински факултет у Крагујевцу, Машински факултет у Краљеву, Медицински факултет у Крагујевцу, Правни факултет у Крагујевцу, Природно-математички факултете у Крагујевцу, Технички факултет у Чачку и Агрономски факултет у Чачку.

Универзитет „Светозара Марковић“ у Крагујевцу чине: Институт за стрна жита у Крагујевцу и Институт за воћарство у Чачку.

Члан 125.

Изузетно од члана 10. става 1. овог закона, Скупштина Социјалистичке Републике Србије, односно скупштина социјалистичке аутономне покрајине, укида одлуком факултет који је по раније важећим прописима основан.

Члан 126.

Одредбе чл. 2–4, 6, члана 15, став 6, чл. 16, 17, 21. члана 22. став 5, чл. 23, 24, 29, 32, 34–43, став 1. члана 47. ст. 2. и 3. чл. 49–51, 70, 72–75, 78, 80–89, 92, 96–100, члана 113. став 1. тач. 1, 2, 4, 5. и 6. и члана 114. став 1. тач. 2, 4. и 5. овог закона, примењују се јединствено на целој територији Републике, сагласно члану 300. Уставе Социјалистичке Републике Србије, а остале одредбе примењују се на основу члана 301. овог устава, осим одредаба члана 30. став 1. члана 43. ст. 2. и 3. и члана 108. које се не примењују у Социјалистичкој Аутономној Покрајини Косово и одредаба чл. 64–69. које се не примењују на територији Социјалистичке Аутономне Покрајине Војводине.

Одредбе чл. 65–69. не примењују се на територији Социјалистичке Аутономне Покрајине Војводине.

Члан 127.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о усмереном образовању и васпитању („Службени гласник СР Србије“, бр. 14/86, 8/88 и 13/89), које се односе на рад факултета, универзитета, стицање образовања од седмог један закључно са редним два степеном стручне спреме и стицање доктората наука и одредбе Закона о нострификацији и еквиваленцији школских сведочанстава стечених у иностранству („Службени гласник СР Србије“, бр. 50/73. и 23/80) које се односе на нострификацију и еквиваленцију универзитетских јавних исправа и диплома о научном степену доктора наука.

Одредба члана 121. става 2. примењује се на територији Социјалистичке Аутономне Покрајине Косово.

Одредбе чл. 78–86, 88–91, и 92–94. овог закона примењиваће се од 1. октобра 1990. године.

Члан 128.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије“.

[Службени гласник СР Србије 46(1990), 5, стр. 172–184]